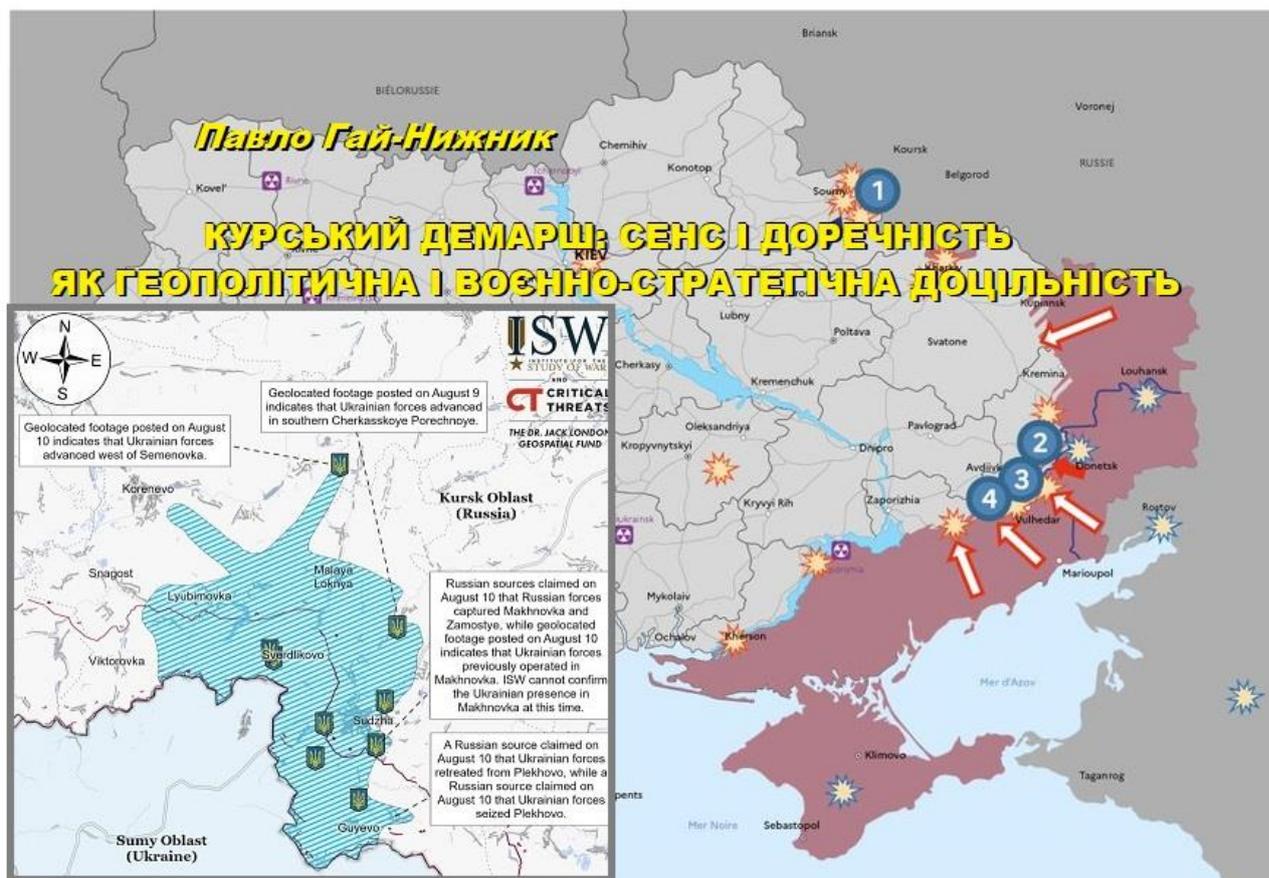

КУРСЬКИЙ ДЕМАРШ: СЕНС І ДОРЕЧНІСТЬ ЯК ГЕОПОЛІТИЧНА І ВОЄННО-СТРАТЕГІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ

Опубліковано: Гай-Нижник П. Курський демарш: сенс і доречність як геополітична і воєнно-стратегічна доцільність // Facebook: Павло Гай-Нижник. – 2024. – 9 серпня. URL: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=8154179801307367&set=a.198016753590418>

Курський рейд ЗСУ – це досить добре скоординована та спланована комбінована збройна операція і в цьому немає сумніву. Разом з тим її не можна розглядати ізольовано від загального театру воєнних дій та воєнно-політичного становища як тактичного, так і стратегічного й геополітичного.

Курська прикордонна область наразі не має стратегічного значення для українців, і не йдеться про створення там довгострокового плацдарму. Таке становище вона мала ще півтора роки тому, проте з огляду на нинішній стан речей її значення змінилося, хоча може за певних обставин знов стати стратегічно важливим напрямком. Але для цього потрібна загальна мета й відповідні засоби. Сьогодні ж тут метою було перенести бойові дії – і російських солдатів та озброєння – на російську територію та послабити тиск наступу Москви на сході України, що є запізнілим заходом щонайменше як на півтора роки. Щоби рейд

став актуальним потрібна міцна логістика і мобільність зброї з запілля для закріплення потужного плацдарму з метою розширення просування на північ. Лише тоді він знов стане стратегічно важливим, а задіяні ресурси і втрати виправданими.

Надія на те, що тепер Москва буде змушена перекинути велику (!) кількість військ з Донбасу до Курська, не виправдана (хоча й передислокація таки спостерігається). У Кремля ще достатньо інших резервів. Аргумент про те, що подібні військові дії можуть деморалізувати населення Росії та налаштувати його проти путінського режиму, також непереконливий. Україна хоче скувати російські війська, які контролюють 18% її території, хоча стратегічне значення прикордонного наступу не було зрозумілим.

Без правильно організованих сил ЗСУ повторять помилки, які росіяни зробили на північ від Києва 2022 року. У них були відрізними їхні логістичні лінії, і вони стали легкою здобиччю для української армії. Але той факт, що Україна направила механізовані сили, включаючи танки, посилює проблему матеріально-технічного забезпечення: бронетехніці потрібно багато палива та технічного обслуговування. Утім, атомну станцію ніхто штурмувати, звісно ж, не буде. Газогон у Суджі також ніхто підривати не буде, позаяк ним газ качається до ЄС (геополітика і геоекономіка все ж існують, попри маячню Подоляка). Більш реальною метою могло б стати створення незручної «буферної зони» на кордоні.

Операція – смілива і несподівана, але такими силами і засобами вона приречена на провал. Загалом Україна, ймовірно, більше втрачає, ніж здобуває від нападу. Збільшення обмінного фонду, деморалізація регіону і міжнародний розголос це, звісно ж, добре, проте стратегічно не надають Україні далекою переваг.

У Києві недооцінюють міжнародну перспективу. Геополітики не існує, як заявив представник Офісу президента України Подоляк. А заява цього пройдисвіта про те, що раптове вторгнення було здійснено для посилення позицій Києва на майбутніх переговорах із Росією є публічним позуванням.

Якщо українці не прогавлять слушний момент для відступу, вони можуть здобути тактичну перемогу. Але війну в такий спосіб не виграти; у стратегічному плані раптовий маневр «Курськ» - це глухий кут, якщо не буде задіяно більше сил і резервів. Чи має їх Київ? Позитив – руйнування баз та інфраструктури росіян, що могла бути задіяна у війні. В операції беруть участь щонайменше три бригади, кожна з яких налічує до 2 000 військовослужбовців: 22-а та 88-а механізовані бригади та 80-а десантно-штурмова бригада. Артилерія, безпілотники та засоби ППО відіграють важливу допоміжну роль. Українські сили там на разі мають перевагу на землі, але надзвичайно вразливі з повітря, а це важливо...

Тим часом українські чиновники просять США дозволити їм використовувати ракети далекого радіусу дії АТАСМ – це дозволить Києву зберегти частину Курської області за собою. Американські ж чиновники заявили, що Вашингтон хоче мати зв'язок з українськими військовими, аби дізнатися більше про операцію та її цілі. Тож геополітика таки впливає.

Утім, виявилось, мета курського наступу - просувати угоду щодо обміну територіями під час майбутніх переговорів. Тобто не закріпитися для розвитку наступу. Україна замінувала головну дорогу, що веде на південний схід до Білгорода, та має значну протиповітряну оборону у цьому районі. З огляду на успішний старт Україна цілком може підтягнути додаткові резерви, незважаючи на свої власні ослаблені позиції в Донецькій області на півдні. Проте чи прагнуть цього у Києві?

«Чим більше тиску буде чинитися на Росію – агресора, який приніс війну в Україну, – тим ближчим буде мир», – сказав В.Зеленський. Витік з сервісу Discord підтвердив, що він міркував про захоплення російських селищ лише як засіб отримання важелів тиску на Москву. Але він не спромігся подумати про те, як їх втримати... У Путіна є маса причин для занепокоєння, але у Зеленського не вистачає стратегічного мислення, аби зібрати козири у геополітиці, яку в його оточенні не визнають, а отже – заводять себе у пастку.

Цілком очевидно, що перенесення війни на терен ворога є необхідним і мало би сенс півтора-два роки тому, проте нині, коли ресурсів для втримання і відвоювання сходу і півдня в обмалі говорити про наступ на півночі є самооманою. Для закріплення на Курщині потрібно більше сил і засобів й стратегічно виключити стагнацію північного напрямку, а натомість мати намір розширити просування на теренах РФ. Щоб забезпечити та убезпечити утримання чи просування на північ на Курщині необхідно розширити фланги. А це вже потребує стабільної логістики, палива, боєприпасів, озброєння, задіяння значних людських і воєнних резервів та військово-політичної волі і рішення... Чи має їх офіційний Київ?

*Павло Гай-Нижник
9 серпня 2024 р.*
